

7. Polishchuk, Ye., Kornyluk, A., Lopashchuk, I., and A. Pinchuk. "SMEs debt financing in the EU: on the eve of the coronacrisis." *Banks and Bank Systems*, no.15(3), 2020, pp. 81-94.
8. Onikiienko, S., Polishchuk, Ye., Ivashchenko, A., Kornyluk, A., and N. Demchyshak. "Prior credit assessment of long-term SME projects with non-standard cash flows." *Banks and Bank Systems*, no.16(2), 2021, pp. 148-158.
9. The official site of the National Bank of Ukraine, bank.gov.ua. Accessed 10 Apr. 2022
10. Volosovich, S., and V. Krivosheeva. "Self-regulation of the credit services market for individuals." *Economic Annals-XXI*, no.158(3-4), 2016, pp.79-82.

УДК 658.152: 330.341.1

doi: 10.15330/apred.2.18.177-184

Бондарчук Н.В.

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Дніпровський державний аграрно-економічний
університет,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра менеджменту, публічного управління
та адміністрування,
вул. С. Єфремова, 25, м. Дніпро,
49600, Україна,
тел.: 0567135157,
e-mail: bondarchuk-nv@ukr.net,
ORSID ID: 0000-0002-0418-5239

Анотація. У статті окреслено основні проблеми функціонування механізму венчурного фінансування в Україні. Метою статті є виявлення проблемних аспектів щодо функціонування венчурного фінансування в Україні та визначення основних заходів щодо їх усунення.

Методи дослідження, використані у процесі написання статті, передбачають застосування загальнонаукових та емпіричних прийомів економічної науки, що ґрунтуються на системному підході.

У статті з'ясовано сутність та роль венчурного капіталу як ефективного джерела фінансування інноваційних процесів. Констатовано, що венчурний капітал є ефективною формою фінансування та підтримки інноваційної діяльності підприємств. Але пропри ефективність даної форми фінансування існує ряд проблем, які гальмують його функціонування в Україні. Серед яких окреслено наступні: політична та економічна криза, недосконалість законодавчої бази, нерозвиненість інноваційної інфраструктури, відсутність доступних джерел фінансування, низька бізнес-культура, недостатній рівень венчурної освіти, відсутність інноваційної та інвестиційної активності у багатьох вітчизняних підприємств.

Зазначено, що основа організації венчурного фінансування полягає у виділенні фаз життєвого циклу підприємства або товару. На кожній стадії реалізації інноваційної стратегії слід розробляти власну, особливу стратегію, яка буде спрямована на зниження ризику та пошуку відповідних ефективних джерел фінансування.

Існуючі проблеми слід вирішувати шляхом реалізації таких основних заходів: активне державне втручання у розвиток венчурного ринку; розробка цільових державних програм з підтримки та стимулювання діяльності бізнес-ангелів; створення правової основи венчурної діяльності; забезпечення фінансової підтримки цільових грантів, а також податкових пільг для бізнес-ангелів; зниження відсоткових ставок у банках на розвиток малих інноваційних підприємств; створення регіональних мереж бізнес-ангелів та розширення спектру послуг; державне стимулювання розвитку асоціацій бізнес-ангелів; підвищення ролі освіти у сфері венчурної діяльності шляхом навчання фахівців у навчальних закладах; використання

іноземного досвіду з ведення венчурного бізнесу; виховання венчурної культури серед підприємців.

Ключові слова: венчурний капітал, венчурне фінансування, інноваційна діяльність, венчурний фонд

Bondarchuk N.V.

PROBLEMS OF FUNCTIONING OF THE VENTURE FINANCING MECHANISM IN UKRAINE

Dnipro State Agrarian and Economic University
Ministry Of Education and Science of Ukraine
Department of Management and Public
Administration
S. Efremova str., 25, Dnipro,
49600, Ukraine,
tel.: 0567135157,
e-mail: bondarchuk-nv@ukr.net,
ORSID ID: 0000-0002-0418-5239

Abstract. The article is devoted to outlining the main problems of the venture financing mechanism in Ukraine. The purpose of the article is to identify problematic aspects of the functioning of venture financing in Ukraine and identify key measures to eliminate them. The research methods used in the process of writing the article involve the use of general scientific and empirical techniques of economics, based on a systematic approach. The article clarifies the essence and role of venture capital as a source of funding for innovation processes. It is stated that venture capital is an effective form of financing and supporting innovation activities of enterprises. However, despite the effectiveness of this form of financing, there are a number of problems that hinder the effective functioning of the venture financing mechanism in Ukraine. Among them are the following: political and economic crisis, imperfect legal framework, underdeveloped innovation infrastructure, lack of available sources of funding, low business culture, insufficient level of venture education, lack of innovation and investment activity in many domestic enterprises.

It is noted that the basis of the organization of venture financing is to highlight the phases of the life cycle of the enterprise or product. At each stage of the innovation strategy implementation, it is necessary to develop its own, special strategy, which will be aimed at reducing risk and finding appropriate effective sources of funding.

Existing problems should be solved by implementing the following main measures: active government intervention in the development of the venture market; development of targeted state programs to support and stimulate the activities of business angels; creation of a legal basis for venture activity; providing financial support for targeted grants, as well as tax benefits for business angels; reduction of interest rates in banks for the development of small innovative enterprises; creation of regional networks of business angels and expansion of the range of services; state stimulation of the development of business angel associations; increasing the role of education in the field of venture capital by training specialists in educational institutions; use of foreign experience in conducting venture business; education of venture culture among entrepreneurs.

Keywords: venture capital, venture financing, innovation, venture fund

Вступ. Ефективно побудований механізм фінансування високих технологій у сучасному світі, який заснований на економіці знань, відіграє одну з ключових ролей у глобальних перегонах за світове лідерство. В даний час використовують різні фінансові джерела, які залучаються для реалізації інноваційних проєктів. Проте проєкти, пов'язані з впровадженням високих технологій характеризуються значним ступенем витратності та ризику. У зв'язку з цим все більша увага приділяється питанню пошуку оптимальних, і водночас більш ефективних, з позиції реалізації на практиці, механізмів

та методів фінансування високих технологій, одним з яких і є венчурне фінансування. Венчурне фінансування передбачає вкладання фінансових ресурсів у ризикові інноваційні проекти, при розробці та впровадженні яких інвестор та підприємець вступають у ділові відносини, яким характерний високий ступінь ризикованості.

У перекладі з англійської «venture» – ризикований, авантюрний. Цей вид фінансування зазвичай надається малим та середнім підприємствам (венчурний бізнес) без застави та поруки. Венчурний бізнес пов'язаний із спробою знайти нові споживчі уподобання, нові технології та бізнес-моделі. Саме тому основною проблемою венчурного бізнесу є його підвищений ризик.

Дослідження теоретичних та практичних аспектів венчурного фінансування інноваційного розвитку посідає провідне місце в роботах як зарубіжних, так і вітчизняних вчених, таких як Й. Шумпетер, М.І. Долішній, Т.М. Куценко, В.Г. Бодров. Віддаючи належне напрацюванням та розробкам вчених щодо висвітлення теоретичних та практичних досліджень, пов'язаних зі станом та розвитком венчурного фінансування у світі, слід зазначити, що складність та багатоплановість цих питань потребує більш глибокого дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення проблемних аспектів щодо функціонування венчурного фінансування в Україні. Методи дослідження, використані у процесі написання статті, передбачають застосування загальнонаукових та емпіричних прийомів економічної науки, що ґрунтуються на системному підході.

Результати. Венчурний капітал є ефективною формою фінансування та підтримки інноваційної діяльності. Головна мета венчурного фінансування зводиться до того, що грошові капітали одних підприємців та інтелектуальні можливості інших об'єднуються у реальному секторі економіки з метою отримання прибутку всіма зацікавленими особами.

Згідно із визначенням Європейської асоціації прямого та венчурного інвестування (European Private Equity & Venture Capital Association – EVCA), венчурне фінансування – це акціонерний капітал, який надається професійними фірмами, що інвестують, одночасно беручи участь в управлінні, у приватні підприємства, які демонструють значний потенціал зростання, на фазах їх початкового розвитку, розширення та перетворення [3].

В Україні, як і в багатьох країнах світу з метою фінансування інноваційних розробок створюють венчурні фонди. Правовою базою функціонування вітчизняних венчурних фондів є Закон України «Про інститути спільного інвестування», відповідно до якого, венчурний фонд являє собою недиверсифікований інститут спільного інвестування закритого типу, який здійснює виключно приватне розміщення цінних паперів інституту спільного інвестування серед юридичних та фізичних осіб [8].

Проте практика функціонування венчурного механізму в Україні не знайшла широкого розповсюдження, незважаючи на всі його переваги. Існує ряд проблем, які на наш погляд гальмують ефективне функціонування механізму венчурного фінансування в Україні.

1. Політична, економічна криза, воєнні дії. Наслідки політичної та економічної кризи, які вразили країну у 2014 році завдали значної шкоди, але одночасно розпочали системні зміни у державному та приватному секторах економіки. Але нажаль повномасштабне вторгнення пригальмувало процес венчурного фінансування в Україні на невизначений час.

2. Недосконалість законодавчої бази. В Україні відсутній окремий закон чи положення, яке було б присвячено венчурному капіталу та механізмам його функціонування, тобто де-факто венчурний капітал існує, а де-юре – ні. Запропонований проект Закону України «Про венчурну діяльність в інноваційній

сфері» так і не було прийнято. Як наслідок, відсутність адекватної законодавчої бази у сфері венчурного капіталу створює безліч перешкод для його використання. Позицію українського уряду характеризує певна пасивність з огляду на те, що законодавче регулювання венчурного бізнесу перебуває на початковій стадії становлення. Діяльність держави обмежується лише контролем звітності фондів [5].

Окрім того, суттєвою перешкодою, пов'язаною із недосконалістю законодавчої бази, виступає неможливість використання венчурними інвесторами податкових пільг, які широко використовуються у закордонній практиці та виступають додатковими стимулами до функціонування механізму венчурного фінансування.

3. Нерозвиненість інноваційної інфраструктури. З метою вирішення даної проблеми можна скористатися досвідом США, Великобританії, Німеччини та інших країн, які мають розвинену інфраструктуру та яка сприяє ефективній роботі ринків венчурного капіталу. Які відомо, до основних складових інноваційної інфраструктури відносять наукові, технологічні парки, технополіси, бізнес-інкубатори та їх асоціації; різні консалтингові фірми з маркетингу наукомісткої продукції, з навчання, з управління проектами, фінансового планування, захисту та управління інтелектуальною власністю тощо; сукупність установ з підготовки, підвищення кваліфікації, перепідготовки кадрів для венчурної промисловості; страхові організації, які пов'язані із венчурним бізнесом та інші. Саме держава має забезпечити підтримку вищезгаданих складових інноваційної інфраструктури.

Технопарки є формою територіальної інтеграції науки, освіти та виробництва у вигляді об'єднання науково-дослідних організацій, ділових центрів, навчальних закладів, виробничих підприємств чи їх підрозділів. Технопарк створюється з метою прискорення розробки та практичного використання науково-технічних досягнень, завдяки зосередженню висококваліфікованих фахівців, використанню оснащеної виробничої, експериментальної, інформаційної бази.

З метою досягнення синергетичного ефекту технопарк повинен відповідати таким вимогам: надавати податкові та митні пільги для інноваційних компаній; тримати зв'язок із вищими навчальними закладами, науковими організаціями та центрами із підготовки кваліфікованого персоналу; тримати зв'язок із промисловими компаніями; надавати консалтингові, юридичні, бухгалтерські послуги на пільгових умовах.

4. Венчурний капітал здатний стати каталізатором інноваційного розвитку Україні лише за умови використання вітчизняних джерел. В Україні потенційними джерелами венчурного капіталу мають стати вільні фінансові ресурси великих компаній, недержавних пенсійних фондів, страхових компаній. Структура джерел венчурного капіталу в різних країнах має свої характерні особливості, що пояснюється особливостями законодавчого регулювання та практикою, яка склалася в даній сфері.

Розглянемо можливі джерела фінансування, які можуть сприяти збільшенню частки вітчизняного капіталу. Одним із найважливіших джерел венчурного інвестування залишаються державні кошти, які мають скласти основу національної системи венчурного інвестування. Наприклад, створення гарантійних фондів, які дозволять знизити ризик фінансування венчурними фондами інноваційних проектів та за рахунок цього підвищити зацікавленість інвесторів у вкладенні коштів у більш ранні етапи розвитку венчурної компанії. Таким чином гарантований фонд гратиме роль своєрідної «подушки безпеки» для венчурних інвесторів.

Як приклад використання державної підтримки у розвитку венчурного бізнесу можна розглянути досвід розвинених країн. Так, наприклад, у Японії венчурний бізнес зародився з ініціативи держави: перші три Фірми були створені в 1963 р. Міністерством міжнародної торгівлі та промисловості за рахунок коштів уряду, префектур та банків.

У 1975 р. Міністерством міжнародної торгівлі та промисловості було створено Центр венчурного підприємництва, який відіграє велику роль у розвитку венчурного бізнесу у країні.

В Україні з метою створення та підтримки сприятливого інвестиційного бізнес-клімату була створена Українська Асоціація венчурного та приватного капіталу. Дана асоціація створена з метою поширення інформації про можливості інвестування в Україні та багатовекторної підтримки інвесторів у всіх аспектах діяльності – починаючи із інформаційної підтримки до встановлення міжнародних контактів та зв'язку із урядом.

Крім можливості використання державних джерел венчурного капіталу розглянемо таке традиційне джерело коштів, як кредитні установи та, насамперед, банки, які є важливими учасниками венчурного інвестування у світовій практиці. Однак в Україні венчурна діяльність не становить особливого інтересу для комерційних банків. Можна виділити кілька основних причин, які пояснюють ситуацію:

- наявність великих кредитних ризиків. Банк є комерційною організацією, яка відповідає за безпеку і дохідність довірених йому клієнтами коштів. Тому їх розміщення здійснюється за умови мінімального ризику повернення коштів, що забезпечується суворим дотриманням принципів кредитування – терміновість, повернення, платність, забезпеченість. З цієї позиції комерційні банки не залучаються до кредитування венчурної діяльності, оскільки це вимагає «довгих грошей» за невизначеності результату;

- обмеженість ресурсної бази банку. Важливою причиною низької кредитної активності банку відповідно до потреб ринку є відсутність довгострокових залучених ресурсів, що пов'язано, насамперед, з низьким рівнем довіри до комерційного банку та держави з боку кредиторів та вкладників;

- наявність інших, менш ризикованих джерел формування доходів: валютообмінних, розрахункових операцій, операцій на ринку корпоративних та державних цінних паперів.

Можливим виходом із ситуації, яка склалася, може бути створення спеціалізованих банків, які будуть мати інноваційну спрямованість. Безумовно, здійснити це можливо лише за наявності підтримки з боку держави.

Наступним потенційним джерелом венчурного капіталу можуть стати пенсійні фонди. Вони виступають найбільшим джерелом венчурного капіталу у багатьох країнах. Так, наприклад, у США після ухвалення поправок до законодавства, які дозволили пенсійним фондам використовувати до 5% активів на венчурне фінансування, пенсійні фонди перетворилися на одного з найактивніших учасників на ринку венчурного капіталу.

І, завершуючи перелік перспективних джерел венчурного капіталу, зупинимося на можливості використання заощаджень населення. Існує очевидний взаємозв'язок між обсягом заощаджень населення та обсягом інвестицій в економіку, у т. ч. у венчурну сферу. Так, у США, Великій Британії, Німеччині та інших країнах приватні інвестори відіграють важливу роль, незважаючи на невелику питому вагу (1,5–5 % від загального обсягу венчурної промисловості). Дані інвестори часто вкладають у високо ризиковані проекти. В Україні, враховуючи воєнний стан, заощадження населення поки що не можуть виступати повноцінним джерелом формування венчурного капіталу.

6. Недосконалість інституту захисту інтелектуальної власності та відсутність розвиненої системи комерціалізації. Так Н. Бочарова зазначає, що порушення прав інтелектуальної власності не тільки впливає на розвиток міжнародної торгівлі та стабільність національних економік, але й гальмує інновації, знижує рівень зайнятості,

скорочує податкові надходження [1]. Важливим напрямом покращення є розвиток страхування інтелектуальної власності та приведення цієї галузі у відповідність до світових стандартів.

7. Брак висококваліфікованих фахівців у сфері венчурного підприємництва. Негативно на розвиток венчурного бізнесу в Україні впливає також брак фахівців, які б володіли теоретичними та практичними знаннями щодо оцінки інноваційних проєктів та сприяли знаходженню ефективних джерел фінансування на початковій стадії розвитку інноваційних проєктів [7].

Слід зазначити, що основа організації венчурного фінансування полягає у виділенні фаз життєвого циклу або підприємства, або її товару. Загальноприйнятими у зарубіжній практиці венчурного бізнесу є такі стадії розвитку підприємства [2].

- Seed («Фаза розробки», «Посівна стадія»);
- Start-up («Старт-ап», «Стартова фаза»);
- Early stage, Early growth, («Раннє зростання»);
- Expansion («Розширення»);
- Exit («Вихід», «Фаза ліквідності»)

Венчурне фінансування проєктів у галузі високих технологій відбувається в основному на стадіях Start-up («Старт-ап», «Стартова фаза»), Early stage (Early growth, «Раннє зростання»). Маючи унікальну специфіку, венчурні проєкти у сфері високих технологій диктують також особливий підхід до їх фінансування, оскільки на етапі не існуючої технології, а лише ідеї, складно оцінити майбутній потенціал проєкту, спланувати реакцію як споживачів, так і конкурентів на продукт з якісно новими характеристиками, а також обсяг не існуючого ринку збуту.

Нестача фінансових інструментів на ранньому етапі фінансування високих технологій також визначає специфіку його фінансування. На ринку багато гравців, які заявляють про готовність вкладати кошти у високотехнологічні проєкти. Але мало хто готовий взяти на себе високі ризики проєктів на ранніх стадіях. Ресурси бізнес-ангелів, настільки популярних у країнах, багатьом стартапам практично недоступні.

Отже, на кожній стадії реалізації інноваційної стратегії слід розробляти власну, особливу стратегію, яка буде спрямована на зниження ризику та пошуку відповідних ефективних джерел фінансування. Зокрема, на ранніх стадіях розробки інновації потрібна активна інвестиційна стратегія та підтримка, яка передбачає не лише наявність особливих джерел фінансування, а й вкладення у майбутній інноваційний продукт досвіду, знань у галузі менеджменту та побудови бізнес-моделей. Для пізніших стадій реалізації інновацій підходять пасивні інвестиційні стратегії, які дозволяють інноваційним компаніям-розробникам капіталізуватися.

Окрім того, успіх інноваційної діяльності багато в чому залежить від ефективності інститутів підтримки. У сучасній вітчизняній та зарубіжній практиці існують різноманітні інститути інфраструктури, які спрямовані на підтримку інноваційної діяльності. Однак вони не становлять єдиної комплексної структури і часто функціонують неефективно. Вирішення цієї проблеми потребує впровадження такої оптимальної системи, яка б надавала відповідну підтримку на кожному етапі інноваційного процесу. Інфраструктуру підтримки складають суб'єкти венчурного бізнесу, які сприяють здійсненню інноваційної діяльності та забезпечують сприятливі умови для надання послуг із створення та реалізації венчурних проєктів.

Одним із учасників процесу венчурного фінансування має стати державно-приватне фінансування, яке організовується в рамках спеціальних державних програм, та за участю бізнес-ангелів.

Існуючі проблеми необхідно вирішувати, насамперед, за допомогою держави, яка має вжити низку наступних заходів:

- активне державне втручання щодо розвитку венчурного ринку;
- розробка цільових державних програм з підтримки та стимулювання діяльності бізнес-ангелів;
- удосконалення правової основи венчурної діяльності;
- забезпечення фінансової підтримки цільових грантів, а також податкових пільг для бізнес-ангелів;
- зниження відсоткових ставок у банках на розвиток малих інноваційних підприємств;
- створення регіональних мереж бізнес-ангелів та розширення спектру їх послуг;
- державне стимулювання розвитку асоціацій бізнес-ангелів;
- підвищення освіти у сфері венчурної діяльності шляхом навчання фахівців у навчальних закладах;
- використання закордонного досвіду з ведення венчурного бізнесу;
- виховання венчурної культури серед підприємців.

Висновки. Таким чином, дослідивши проблеми венчурного фінансування інновацій в Україні, можна зробити такі висновки. Венчурний ринок в Україні знаходиться довготривалий час на стадії розвитку. Про це свідчить низька культура, недостатній рівень венчурної освіти, незадовільний інвестиційний клімат, низька інвестиційна активність, недостатньо розвинена конкуренція, роз'єднаність ринку.

Спостерігається незначна інноваційна активність бізнесу. Це пов'язано із наявністю невеликої кількості підприємців та інноваційних проектів, в які можуть інвестувати венчурні фонди. Така ситуація склалася внаслідок слабкого розвитку системи залучення у господарський оборот результатів інтелектуальної діяльності, низький попит на них з боку промислових підприємств.

Окрім того існують проблеми в освіті та науці, які гальмують розвиток інноваційної діяльності.

Подолання зазначених проблем венчурного фінансування потребує комплексного підходу та врахування вже існуючого багатогранного досвіду країн із розвиненим ринком венчурного капіталу. Зазначимо, що всі окреслені проблеми неможливо вирішити без активної участі держави, яка має вжити низку наступних заходів: активне державне втручання щодо розвитку венчурного ринку; розробка цільових державних програм з підтримки та стимулювання діяльності бізнес-ангелів; удосконалення правової основи венчурної діяльності; забезпечення фінансової підтримки цільових грантів, а також податкових пільг для бізнес-ангелів; зниження відсоткових ставок у банках на розвиток малих інноваційних підприємств, підвищення освіти у сфері венчурної діяльності шляхом навчання фахівців у навчальних закладах тощо. Необхідно також організувати фінансування за допомогою державно-приватного фінансування, яке організовується в рамках спеціальних державних програм та за участю бізнес-ангелів.

1. Бочарова Н.В. Методологічні засади боротьби світової спільноти з інтелектуальним піратством і контрафакцією. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. №72. С. 424–428.
2. Гарбар Ж.В., Гарбар В.А. Венчурний капітал у контексті фінансування інноваційної діяльності. *Агросвіт*. 2019. № 19. С. 3-11.
3. Деревянко Б. В., Счастливец Р. Нормативно-правове регулювання діяльності венчурних фондів. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 1. С. 59-64. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/50248> (дата звернення: 01.06.2022).
4. Захарченко Н.В., Склярів Д.Ю., Михайлова Д.С. Проблеми та перспективи венчурного інвестування. DOI: 10.18524/2413-9998/2020.3(46).214232
5. Петрашевська А.Д., Пенкова К.І. Світовий досвід венчурного фінансування підприємств телекомунікаційної сфери в умовах розвитку цифрової економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 23. Ч. 2. С. 65-71

6. Про інститути спільного інвестування: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text> (дата звернення: 01.06.2022).
7. Рябоволик Т.Ф., Стратан В.В. Проблеми та перспективи розвитку венчурного бізнесу в Україні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету*. 2018. Вип. 33. С.43-50
8. Яремик М.М. Проблеми венчурного фінансування в Україні. *Стратегічні орієнтири*. URL:<http://libfor.com/index.php?newsid=2887> (дата звернення: 02.06.2022).

References

1. Bocharova, N.V. “Methodological principles of the world community's struggle against intellectual piracy and counterfeiting.” *Aktualny problemi derzhavy i prava*, no.72, 2014, 424–428.
2. Garbar, J.V., and V.A.Garbar. “Venture capital in the context of financing innovation.” *Agrosvit*, no. 19, 2019, pp. 3–11.
3. Derevyanko, B.V, and R. Schastlivtseva. “Regulatory regulation of venture funds.” *Pidpriemnictvo, gospodarstvo i pravo*, no. 1, 2017, pp. 59–64, essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/50248. Accessed in 01 June 2022.
4. Zakharchenko, N.V, Sklyarov, D.Yu., and D.S. Mikhailova. “ Problems and prospects of venture capital.” doi: 10.18524/ 2413-9998 / 2020.3 (46) .214232.
5. Petrashevskaya, A.D, and K.I. Penkova. “World experience of venture financing of telecommunication enterprises in the conditions of digital economy development.” *Naukovij visnik Uzhhorodskogo Nationalnogo University*, vol. 23, 2019, ch. 2, pp. 65-71.
6. On mutual investment institutions: Law of Ukraine. The Verkhovna Rada of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text (access in 01.06.2022).
7. Ryabovolik, T.F, and V.V.Stratan. “Problems and prospects of venture business development in Ukraine.” *Naukovi praci Kirovohradskogo Nationalnogo Technichnogo University*, vol. 33, 2018, pp.43-50 .
8. Yaremik, M.M. “ Problems of venture financing in Ukraine.” *Strategic guidelines*, libfor.com/index.php?newsid=2887 (access in 02.06.2022).

УДК 33:631.1

doi: 10.15330/apred.2.18.184-193

Левандівський О.Т.¹, Криховецька З.М.², Мацьків В.В.³

РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГРОШОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76018, Україна,
¹тел.: 0342752351,
e-mail: omelyant@ukr.net,
ORCID ID: 0000-0002-5819-8377

²тел.: 0342752351,
e-mail: zoriana.krykhovetska@pnu.edu.ua,
ORCID ID: 0000-0002-0028-1960

³тел.: 0342752351,
e-mail: volodymyr.matskiv@pnu.edu.ua,
ORCID ID: 0000-0003-3031-7060

Анотація. У статті розглянуто сучасний стан ринку цінних паперів в межах фінансового забезпечення грошово-кредитних відносин. Визначено основні важелі підтримки вітчизняного ринку цінних паперів. Акцентовано увагу на подальший розвиток грошово-кредитних відносин